

Vrijheeden ende exemptien voor alle patronen, meesters ofte particulieren, die op Nieu Nederlandt eenige colonien oft vee sullen planten, beraemt ende gegeven bij de Bewinthebbereren vande Generale, gooctroyeerde Westindische Compagnie ter Vergadering vande XIXen, met approbatie van de Hoog Mogende Heeren Staten Generael der Vrije Vereenichd Nederlanden.

Dat alle goede ingesetenen van de Nederlanden ende alle andere die genegen sullen sijn in Nieu Nederlant eenoge colonien te planten, sullen vermogen met de schepen van de Compagnie derwaerts gaende, drie oft vier persoonen te senden om de gelegentheeden aldaer te besichtigen, mits dat se nevens de officieren ende het bootsvolck den articulbrieff sullen bee eedigen voor soo veel die hun aengaet ende betalende voor montkosten, passagie van gaen ende komen, te weeten: Die inde cajuyte sullen eeten vijfthien stuyvers 's daegs ende die op den overloop varen ende eeten sullen vrij sijn van montkosten ende overvaren ende in cas van offentie ende detentie hun onderwerpen ter weer te stellen, gelijk als d'andere, mits dat se eenige schepen van den viant veroverende, inde beuyten oock mochte genieten sullen pro rata, yder naer sijn abiliteijt. Te weeten, dat de coloniers, buyten de cajuyte eetende, gereeckent sullen werden neffens de matrosen ende die inde cajuyte eeten, tegens die geene die aldaer van 's Compagnies volck de taeffel ende cleijnste gagie heeft. Die hun eerstsullen hebben geopenoert ende aen de Compagnia aengegeven, sullen geprefereert sijn voor andere die naer mochten komen inde landen, die se verkooren mochten hebben, 't ij patroon oft particulier colonier. In gevalle yemant int kiezen van de gront bedrogen waer, oft dat de plaets bij hem verkooren hem naderhan, t niet gevallen mochte, sal deselve, naer voorgaende remonstrantie aen den gouverneur ende raett aldaer, een ander gelegentheijt mogen uytvinden. Voor patronen ende leenmannen van Nieu Nederlant sullen erkent werden alle soodanige die binnen den tijt van orie jaren, naerdatsij aen eenige camer vande Compagnia alhier ofte aen den gouverneur ofte raden aldaer verclaert ende aengenomen heooen een colonie van vijftich sielen boven de vijftien jaren out van hier te scheepen en aldaer te planten namentlijk een derde part binnen 's jaers ende soo voorts van jaer tot jaer tot het voile getal, op pene van bij notoir versuym te verliesen de vercregen vrijheijden ende bestialen. Edoch sullen gewaerschuwt sijn dat de Compagnia het eijlant Manhattes aen haer behout. Alle patronen ence leenvolgers des versoeckend sal vergunt werden "Venia Testant" or bij octroy van sijne leengoederen bij testament te mogen disponeren oft splissen. Voor meesters or colonen sullen erkent werden die met vijff sielen, boven de vijfthien jaren out, sich naer Nieu Nederlant transportereren will denwelcken bij onsen gouverneur aldaer al sulcke hondert morgen landt, annex aen den anderen, Rijnlantsche maet in eigendom sullen werden uytgedelit, als hun believe sal te kiezen. Ende sullen de patroonen zelfs, of door hun volmachtichden, ter plaetse daer sij haer colonien willen planten, hun lemiten mooghen extenderen een mijl (begroot off genomen op 1600 Rijnlantsche roeden) langs de custe, baeye ofte een navigabel revier ende twee mijlen lantwaerts inne, annex den anderen. Welverstaende,

dat geen twee patronaetschappen van wedersijden van een Rievier of Baeye, recht over den anderen sullen mooghen gecooen worden ende dat de Compagnia den eigendom aen haer behoud, vande lande die tusschen de lemieten vande colonie blijven leggen, om daervan in tijt ende wijle te disponeeren naer welgevallen ende dat de patroonen ende coloniërs gehouden sullen zijn malkanderen uit te weeghen ende uit te wateren ter naerster plaetse ende minster schade ende in kas van discordy dat hetselve geschieden sal ten overstaet ende uitspraecke vande gouverneur in der tijt. De patroonen sullen alle de landen, binnen haer lemiten gelegen, mitsgaeders de vruchten, superfitien, mineralen, revieren en fonteinen vandien, voor altoos besitten met hooge, middel ende lage jurisdictie, jacht, visscherijen, vogelreijen ende maerlijen, blijvende de lande allodiael, maer de jurisdictie tot een onsterffelijke erf leen, soo wel op vrou oor als man oor te versterven ende te verheegewaden telckens met een paar ijseren hantschoen, aan de Compagnia te redimeeren met twintich gulden binnen een jaer ende ses weecken ter vergaderinge vande XIXen alhier, ofte aan den gouverneur aldaer, met dien verstande, dat bij splissinge van deselve heerlickheid ofte jurisdictie het sij hooge, middel of laage de deelen sullen zijn ende blijven van deselve nateur als geheel vanden beginne aen is geconstitueerd ende dat elck deel vandien sal moeten werden verhegewaet met een paar ijsere hant schoen te redimeeren met twintich gulden als vooren. Ende soo eenich patroon metter tijt In sijn colonie zoo veel quame te prospereeren, dat hly een of meer dorpen of steeden soude moogen fundeeren, sal denselven de autoriteit hebben om aldaer officieren ende Magistraeten te steilen ende tijtel van sijn colonie mooghen gebruecken naer believeen ende qualiteit der per-soonen, alles onvermindert de regalien vande Compagnia. Ende soo het gebeurde dat de woonplaetse vande particuliere coloniërs sulcx aenwiesschen, dat deselve voor dorpen, vlecken of steeden behoorden gehouden te worden, sal de Compagnia ordere stellen op de subalterne regieringe, magistraten en minsters van justiti, die uit deselve dorpen of viecken vande gequalificeerste bij trippel getal genomineerd ende bij den gouverneur ende raeden geeligeert ende vercooren sullen worden, die alle questie ende processen onder haer district sullen aff doen. De pattoonen die deese colonien oversenden, zullen deselve versien met behoorlijke instructie, conform de maniere van regieringe, soo int politie als justitie, bij de vergaderinghe vande XXIen, beraemt ofte noch te beramen, welke zij alvooren de bewinthebberen vande respective Cameren sullen verthoonen ende bij de vergaderinge vande XIXen laten approbeeren. De patroonen ende coloniërs sullen vermoogen al haer volck ende goederen derwaerts senden in de scheepen vande Compagnia mits den eed van getrouwicheid doende ende betalende aan de Compagnia voort ' overbrengen van net volck als int' eerste articul. Ende voor vracht vande goederen, noodich tot naer bo-werije vijf per cento contand van t' gene deselve goederen hier gekost hebben, sonder nochtans hieronder te begrijpen het, bestiael over welke vracht de Compagnia haer redelijk sal laeten vinden. Maer in gevalle het de Compagnia niet ge leghen en quame eenige scheepen te senden off dat in

ae gaande scheepen geen plaets en ware, soo sullen in sucken gevalle  
ae patroonen ende colonen vermogen, naer voorgaende communicatie van  
haer intentie ende schriftelijk consend daerover vercreeghen van de  
Compagnia selver scheepen off jachten derwaerts te zenden, mits dat se  
in t' gaen ende keeren niet en sullen loopen buiten het ordinarie  
vaerwater, daer vooren caveeren ende een adsistent opnemen, wiens  
montkost tot coste vande patronen of coloniers ende maentgelden tot  
laste vande Compagnia, sijn sullen, op pene dat se ter contrarie  
doende, haer schip ende goederen aende ende ten behoeve vande  
Compagnia sullen verbeurd hebben, blijvende tot keure vande patroonen  
gedurende den tijt van het loopende octroy ende langer niet, hare  
beestialen, varen ende persoonen over te voeren inde scheepen vande  
Compagnia, haer eigen of bevrachte scheepen. Ende alsoo de intentie  
vande Compagnia is, het eilandt vande Mahnattes voor eerst te  
populeeren, sal daer ook provisionelijck sijn den stapel van alle  
vruhten ende waren die op de Noort Revier ende landen daer omtrent  
vallen, eer se vorder versonden sullen moghen werden, uitgenomen die  
uitter natuire selfs daer niet nut zijnde, ofte niet als met groote  
ondienst van de eigenaers daer gebracht soude moeten werden, in welke  
gevalle de eigenaers vandien gehouden sullen sijn, soodanige  
ongelegentheid aande Compagnia alhier, ofte den Gouverneur ende raeden  
aldaer, tijdelijk bij geschrifte te remonstreren, om daerin voorsien  
te worden, als naer geiegentheld van saacken bevonden zal werden te  
behooren. Alle patronen, coloniers ende inwoonders aldaer, mitsgaders  
peticipanten inde Compagnia alhier te lande sullen vermooghen te  
bevaren ende te behandelen de gantsche custe van Florida tot Terra  
Neuff toe op de volgeride conditien. Eerstelijck, dat alle goederen,  
die van hier derwaerts sullen werden gesonden, om aldaer verhandelt te  
worden in des Compagnie of bij coloniers of peticipanten zeifs te  
bevrachten, sullen moeten gebracht woraen inde packhuisen vande  
Compagnia om gevisiteert ende behoorlijk recognitie betaalt te worden,  
te weten, tegen thien ten hondert vant' gene deselve hier contant  
gecost hebben, neffens convoyvrachten ende averije, over welke  
vrachten in des Compagnies schepen sendende sullen moeten accorderen.  
Ende suiien niet vermogen, iewaers last te breeken als aande Manhattes  
ofte aen sulcke plaetsen als de Compagnie hier naer mochten ordonneren  
om naer behoorlijk ondersouch van haere ladinge ende aengeven vandien,  
alsdan te moogen vertrecken naer alle sulcke plaetse als sij  
goetvinden zullen. Ende van andere waren, ale van daer herwaerts  
sullen gesonden werden, sullen alleen betalen boven t' recht van  
convoy, bij t land de Compagnia gegeven, vijf ten hondaert voor  
recongnitie hier te lande naer de estimatie alhier te maecken, op  
gelijcke peene als vooren, doch eenige van diergelijcke goederen  
oversendende inde scneepen vanaen Compagnia sullen als vooren metten  
gouverneur ende raeden aldeer over de vrachten moeten accorderen als  
vooren.

Maer van alle bevers, otters ende andere vellen, die van daer  
herwaerts overgesonden sullen worden, aenden gouverneur ende raeden  
betaelen voor de Compagnia tien tien hondert, alles in specie ende van  
su;cke betalinge behoorlijk acquit medebrengen, op de verbeurte van

alle hare vellen, die bevonden sullen worden niet betaelt te zijn, ten behoeve van de Compagnia ende daer mede van vordere recongnitie vrij sijn. Ende in cas, dat deselve perticuliere schepen in t' gaan ofte komen ofte in t beveren vande cust van Florida tot Terra Neuff, eenige prlinsen vanden vijand quame te veroveren, sunen insgelijx deselve gehouden zijn te brengen oft te doen brengen, aenden gouverneur ende raeden in Nieu Nederland, ofte aenden Kamer, daer sij uytgevaren sijn respective, omme bij deselve gebenificeert te worden. Ende sal de Compagnia het derdendeel daarvan behouden, alvooren aftreckende t' recht van Zjijn Hoogheit en vant land, biljvende de twe andere derde perten voor haer, tegen hare gedane oncosten ende risico, alles volgens de ordere

vande Compagnia. Gelijck mede niet sullen vermoghen met hare gehandelde goederen van daar te vertrecken, sonder alvooren ter selver plaetse weder te keeren, hare goederen aldaer te registreren ende behoorlijke acte van demissie, bij de gouverneur ende raeden geteekent, te vercrijgen ende sulien gehouden zijn hier te lande met hare scheepen off jachten weder te keeren ter plaetse van waar se uytgevaren sijn, om alle hare ingeladene goederen weder te lossen inde packhuysen vande Compagnia, volgens het register ende acte van daer te brengen, op peene, indien elders aenliepen ende de last braecken ofte eenige ongeregistreerde goederen in hadden, haer schip ende goederen sulien komen te verbeuren ten behoeve vande Compagnia.

De Compagnia belooft de patroonen ende coloniers gedurende den tijt van dit loopende octroy ende langer niet, daer te lande niet te beswaren met convoy, tol, accijs, imposten ofte eenlge andere contributien ende na de expiratie van hetselve ten hooghsten met geen meerder convoy, als de goederen hier te lande beswaert sijn. De Compagnia sal geener patroonen or coloniers hare dienstknechten ofte dienstmaechden uyt haren dienst ontrecken, even schnoon iemand sulx begeerde, deselve niet aennemen, veel min gedoogen dat sij van hunne meesters in een anders dienst souden overgaen, gedurende den tijt van sulcke jaren, als sij verbonden zijn ende soo vat dienstknecht ofte dienstmaecht verloop ofte buyten sijn contract hem in vrijheid begeef, sal de Compagnia, naer haer vermooghen deselve doen leveren in handen van hunne meesters, omme naer gelegentheid van saecken tegens hen geprocedeert te werden naer behooren. Van alle diffinitive vonnissen blj den gerechte vande patroonen of coloniers geweest ter somma van hondert gulden ende daer en boven, of die infamie irrogeeren, mitsgaders van alle vonnissen in materie crimineel op ordinaris proceduren conform t' gebruyck deser landen gewesen, sal mooghen werden geappelleert aenden gouverneur ende raeden. van de Compagnia in Nieu Neederland. Alle de patroonen, coloniers ende inwoonoers wert toegestaen vrije jacht ende vissche ije, soo te water als te lande generaelijk in publicke bosschen ende revieren in het resord van hunne landerijen, volgens de ordere bij den gouverneur ende raeden daer op te stellen ende patroonen privative in t' resord van hunne colonyen, welverstaende, dat den gouverneur ende raeden daer van niet en sullen wesen geexcludeert. Wert mede alle patronen, inwoonders ofte coloniers toegestaen schepen te senden langhs de custe van Nieu Neederland ende

circumjacentien yandien op de visscherije van den cabeljauw als anders ende met de vanghst te gaen adroicture naer Italien of andere neuterale landen, mits in sulcken gevalle voor reccgnitie aende Compagnia betalende ses guldens per last ende hier te lande komende met haer ladinge, sullen vrij sijn ende volstaen met het convoy alleen aende Compagnia te betalen, sonder onder pretext van dit consend eenige andere waeren elders te voeren, op arbitrate straffe, blijvende int believen vande Compagnia een adssistent op ider schip te stellen op sulckc concitien en vougen, als hier vooren geseit is. Indien eenige patroonen, inwoondeeren oft colonen door hun industrie, naersticheid ofte andersints bij gevalle quame te ontdecken eenige mineralen, costelijcke gesteenten, cristallen, marmeren, paerlvisscherijen ofte diergelijcke binnen de lemieten van hunne landereijen, sullen alle sulcke patronen ende coloniers een vijfde pert van 't suivere provenu aende Compagnia geven, die tot dien ende een of meer opsighters sal moogen stellen, tot laste van de zelve mijnen ende parelvisscherijen, maer iemand deselve buiten hun lemieten vindende, sal de Compagnia die aen haer nemen, mits aende vindere betalende alle sulcke premie als de merite vande saecke sal vereischen. De Compagnia sal alle coloniers, soo vrije als dienstbare, in hare savegarde nemen, deseive tegens alle inlantsche als uytlantsche oorlooge ende gewelt met de macht, die sij aldaer heeft, defenderen, zoo veel haer moogelijk sijn zal, mits dat de patroonen ende colonen in sulcken voorval, haerselven mede behoorlijk ter weer sullen stellen. Tot welcker einde alle mans persoonen overgaende yder met een vierroer of musquet op de gewoontlijcke caliber vande Compagnie, ofte een verjager en sijtgeweer van hier voorsien zullen moeten sijn op haer eigen kosten. Ende sal in Nieu Neederland geen andere religie publicckelijc geadmitteert worden als de gereformeerde, soo als deselve tege-woordich inde Vereenichde Nederlanden bij publicque auctoriteit wert gepredict ende geexerceert ende sullen tot dien einde bij de Compagnia versorcht ende onderhouden worden goede ende bequame predicanten, schoolmeesters ende sieckentroosters. De particuliere colonen, die op de respectieve revieren, baeyen ofte eilanaen komen te leggen, sullen vermooghen (te weten-elcke rivier ofte eiland voor sich) een gecommiteerde uit te maecken, die den gouverneur ende raedth van dat gewest sal informeeren ende sijns colonies saecken bij den raedth bevorderen, van welke gecommiteerden alls twe jaer een sal verandert worden. Ende sullen alle de colonen ten minsten alle twaelf maenden gehouden sijn pertinent rappord van hare colonen ende landen .daer omtrent aenden gouverneur ende raedth aldaer overtesenden.

De Compagnia sal sich evertueeren de patroonen ende coloniers soo veel swarten toe te stellen, als moogelijk wesen zal, houden te sijn, verder of langer als hun sal gelieven. De Compagnia reserveert aen sich alle groove ende smalle tienden, alle stranden, zeevonden, recht van munte, heereweegen, forten leggen, in crijch ende vrede te treden mitsgaders wildernissen, fonderen van steeden, dorpen ende kercken, behoudene het opperste gesach, souveraineteit ende hoogheid, interpretatie van alle duisterheid, die uyt deese vergunninge soude

mooghen rijzen, nochtans met sulcken verstande, dat hier meede hiet verandert or vermindert word t' gene de patronen hier voeren van weegen de hooge, middele ende laege jurisdictie, als andere is toegestaen. Dienvolgende sal de Compagnia aldaer stellen ende houden een gouverneur, competente raeden, officiers ende andere minsters van justitie tot bescherminge van goede ende straffe vande quade, welcke gouverneur ende raeden die nu zijn ofte namaels bij de Compagnia gestelt mochten werden, ter eerster instantie sullen kennisse nemen van saecken, raeckende de vrijheid, hoogheid, domeinen, finantien ende recnten vande Generaele West Indische Societeid, van clachten die iemand sal willen doen in cas van privilegie, nieuwichheid, ongebruick, alsoo wel van vremde luiden, nabuyren der voorschreven landen, als van ingesetenen derselver, van coustumen, gewoonten, keuren off hercoomen, deselve moogen verklaren, corrupteren ende als ondeuchdelijk abbolleeren, indien bevonden wordt alsoo te behooren, van saecken onbejaerde kinderen, weduwen, weesen ende andere misirabele personen aangaende, die aen den raedt eerst clachtich komen, om aldaer in recht te blijven van alle contracten ofte obligatien, houdende prorogatie van jurisdictie van saecken, roerende possessie van benefitien, leenen van crimen, lese majestatis, van religie ende alle crimeneele saecken ende excessen, verjaert sijnde ende ongecalangeert. Ende alle personen, bij preventie moogen ontfangen ter purge van saecken, aldaer geclaangeert werdende ende generaelijk van alles kennisse nemen, recht ende justitie administreeren, de hoogheid vande Compagnia aengaende.

Aende Hoogmogende Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden. Verthonen met behoorlijcke eerbiedinge de Bewinthebberen vande West-Indische Compaignie ter Camer tot Delft, hoe dat eeniger tijt geleden, uit Virglnla tot Delfthaven gecomen sijnde seecker Engels schip, genaemt Francois, daer schipper op is Jan Hogg, geladen met een merckelijcke quantiteijt van tabacq, soo hebben de supplianten, over mits de voorschreven plaetse was gelegen binnen de limiten van ha er octroy, bij alle middelen getracht, dat deselve tabacq ende andere goederen, van daer gecomen, uyt, het voorschreven schip, niet en souden werden gelost, voor ende al eer aende supplianten soude wesen betaelt, ten minsten genamptiseert, boven de convoyen, de voorschreven Compaignie van wegen het landt vergunt, soodanige recognitie, als daer op bij de Hoochmogende in den jaer 1637, bij advijs ende deliberatie vanden generale geoctroyeerde West-Indische Compaignie ter Vergaderinge vande Negenthiene, was gestelt, 500 ter regarde vande ingesetenen, als ook van alle vreemde ende uytheemsche, die tabacq ende andere waren, bij het voorschreven reglement gespecificieert, souden inbrengen, het sij met eijgen, ofte gehuyrde ende bevrachte schepen van dese landen, als can blijcken bij het Vde, VIde ende eenige daeraen volgende articulen, vande voorschreven naerder ordre ofte reglement hier annex, dan sonder daer op, noch op wettelijcke interdictie ofte arrest, eenich regart te nemen, soo hebben die vanden voorschreven schepe bij nacht ende ontijden, buyten kennisse vande

supplianten, dewelcke nochtans volgens het IV artickel vande voorschreven, naerder ordre daer over moesten staen, gelost alle den tabacq ende hare andere ingeladen goederen, allen onder pretext, dat sij deselve souden hebben aengegeven aen Daniel van Steelandt, ontfanger vande convoyen ende licenten van wegen de Heeren vande Admiraliteijt van Rotterdam, residerende tot Delfthaven; ende al ist, dat denselven Steelant ende de voorschreven Heeren vande Admiraliteijt hun met dese saecke niet en hadden te bemoyen, noch oock die, vanden voorschreven schepe affte eijschen eenige convoyen, als een recht, bij Uwe Hoog Mogende vergunt aende voorschreven generals Compagnie ende sulcx mede aen de supplianten, als een fith daervan sijnde, soo hebben sijluyden, des niettegenstaende, niet alleen getracht de convoyen vande voorschreven tabacq ende waren, uyt Virginia gecomen, te ontfangen maer oock, soo de supplianten werden onder recht, een gedeel daer van in handen gecregen; waeromne de supplianten, die ten hoogsten daer aen is gelegen, dat sij in haer recht, hun bij octroy van Uwe Hoogmogende ende bij de voorschreven naerder ordre ofte reglement vergunt, werden gemainteneert hebben, genootsaeck geweest onder Heer Isacq Lyte, Engels coopman tot Rotterdam, te doen arresteeren soodanige penningen, als die vande voorschreven schepe aende supplianten ter saecke van t' convoy vande voorschreven tabacq schuldich waren, met meijninge, in dien hem ymant partije wilde maecken, omme de saecke aldaer rechtelijk te vervorderen, dan alsoo de voornoemde Heeren van Admiraliteljt, des niettegenstaende, met dreijgementen van arrest ende executie den voorschreven Isacq Lyte, tegens alle behooren, poogen affteperssen de voorschreven convoyen. Soo keeren de supplianten haer aen Uwe Hoogmogende met versoucke, dat sijlieden bij Uwe Hoogmogende, in het voorschreven recht mogen werden gemainteneert ende, tot dien eijnde, aen voorschreven Heeren vande Admiraliteijt geordineert, de betalinge vande voorschreven convoyen aende supplianten te laten volgen, mitsgaders oock te restitueren alle de penningen, die sijlieden ter saecke van dien soude mogen hebben ontfangen, met interdictie, van gelijcke meer te doen. T'welck doende, etc.

Edele, Hoog Mogende Heeren, de Gedeputeerde Heeren de Staeten Generael vande Geunieerde Neederlantse Provinsien. Edele Hoog Mogende Heeren: Gelijck voor onsen Godt geen aengenamer offerhanden en sijn als een verslagen gemoet en een gebroocken harte, soo behoort oock mede voor alle Christlijcke prinsen ende magistraten geen dinck liever te sijn als dat sij haer ooren leenen tot den dagende ende haere handt bieden aen hare bedruckte onderdanen het is dan. sulcx, dat wij arme ingeseetenen van Nieu Neederlant hier int voorjer van dese bose heijdenen ende barbarise wilden te swaert ende te vier warden vervolcht, dagelijck mannen ende vrouwen in onse huysen en op den acker, wreedelijcken vermoort, de kleijne kinderen in haer ouders armen ende voor hare dueren met bijlen ende clophamers doot geslagen ende gevangen wegh-gesleept, de huysen en kooren bergen met het gewas verbrant, het beestael van alle soorten vernielt en gedoot, die noch

resteeren, sullen dese toecomende winter, door gebreck van voergie, moeten starven. Alle plaetsen sijn meest verlaeten, wij arme menschen moeten met vrouw en kinderen, die noch overich sijn met armoede te same om en bij het fort aende Manhata schuylen, alwaer oock niet een uur seecker en sijn, de wijle de wilden ons dagelijckx drijgen, daarmede te overvallen, daer en kan oock desen herbst seer weijnigh warden gesaeyt, veel min int voorjaer gesaeyt sal warden, soo dat het daertoe sal .moe ten coomen, dat wij alle die het leven noch sullen salveeren in toecomende van honger ende commer met vrouwen en kinderen sullen moeten sterven, ten sij dat onsen Godt onser ontfarmpt. – Wij sijn hyer alle, vande minste tot de meeste, sonder raet en enige middelen, geheel moedeloos, den vijandt geschiet gans geen resistentie, het garniesoen bestaet maer in 50 a 60 soldaten, onversien met ammonutie, het Fort Amsterdam sonder enige defentie, staet voor den vijandt bij nacht en daegh open. De Compagnia heeft hier weijnigh oft geen effecten (soo den directeur ons heeft geseght) ten ware dit niet hadde geweest, daer soude in tijts noch assistentie vande cost bij de Engelschen (eert alles verlooren hadde gegaen) te become sijn geweest, ende wij arme ingesetenen, de wijle wij alle het ons moeten verlaeten, sijn arm ende bijster. Dese heijdenen sijn starck van macht, hebben sikh met sevender hande natie verbonden, sijn wel versien van roers kruyt ende loot, die sij van pertyculiere handelaers (die hier eenen tijtlanck hare vrijen coers hebben gehad) tegens bevers hebben ingecoft, de rest become sijn noch dagelijckx van onse meedebroeders, die sij vermoorden.

In somma, wij beleven hier de grooste miseryen, waer van sikh een Christlijck harte moet ontsetten, die dit siet ofte hoort, Wij keeren ons dan gesamentlijck tot Uwe Hoog Mogende Heeren, als kennende Hoog Mogende Heeren voor onse soeverijn ende vaders des vaderlands, bidden om Godts wille ende de liefde die Hare Hoog Mogende haer arme en verlaeten onderdanen hier in Nieu Nederlandt sijn dragende, dat Hare Hoog Mogende sich wilden ontfarmen over ons, haer arm volck, ende de Compagnia daer toe te animeeren ende te ordonneeren, (aen welcken wij oock mits desen onsen noot te kennen geven) dat ons met den eersten soodanige hulpe mach warden gesonden, als Hare Hoog Mogende sullen achten, bequaemt te sijn, op dat wij arme en verlaeten menschen niet teenemael dese wreede heijdenen met vrou ende kinderen tot een roff warden gelaeten. – Ende t' sij t' secoers op het spoedighste, niet en geschie in behoerlijcke forme (dat wij niet en hoopen sullen, door nootdwanck, ( om het leven vande overgebleven te behouden) onsselve na de oost bij de Engelssen moeten begeven, die welcke niet lievers begeren soudent, als dese plaetse te besitten ende dat door de goede gelegentheyt van seekusten, bayen en groote revieren, nevens de groote vruchtbaerheijt van dese plaetse, ja – dat oock deselve 20, 25 a 30 schepen van Brasiel ofte West Indien jaerlijckx soude connen warde geprovideert ende versien van alle behoeftheden. Was ondergeschreven – blijvende dat wij sijn Hoge ende Hoog Mogende plichtschuldige dienaers ende onderdanen – Wettelijke vercooren ende geautoryseert bij den Edele directeur ende raet ende de gesamentlijcke gemeente van Nieu Nederlandt –ende was onderteekent.



Coornelis Melijn, Tomes Hals, Isack Allerton, Abraham Pietersen, Jan Evertsen Boudt, Gerrit Wolphertse, Barent Dircksen, Jochiem Pietersen Kuyter- Gedateert Actum Manahatan in Nieu Neederlant desen 3de November 1643 s.til Rom. Naer collatie is desen mette minute d'acfiort bevonden Cornelis van Tienhoven, Secretaris

Doorluchtighe Hooghe ende Mogende Heeren: .

Wij hebben achter volgens onse \_\_\_\_\_  
Maendt Octobris de gesamentlijke \_\_\_\_\_  
Collegien ter Admiraliteijt in D \_\_\_\_\_  
Het aenschrijven van Uwe Hoogh Mogende \_\_\_\_\_  
Sijnde geweest affgevordeert de \_\_\_\_\_  
Respective Collegien over de saecke \_\_\_\_\_  
Selve mit toeseijndige vande stucken \_\_\_\_\_  
Gemaect, raeckende de pretensie, die \_\_\_\_\_  
hebben vande Camer der West Indische Compagnie tot \_\_\_\_\_  
Delft wierde gemaect op het recht vant' \_\_\_\_\_  
dat voor het landt aende convoymeester tot Delft betaelt was  
geworden ,bij schipper Jan Oogn ende van wegen den tabacq, daermede  
hij in Junio voor leden uyt de Virginias tot Delftshaven was  
garriveert, bevonden, dat alle deselve sich waeren conformerende mit  
ons gegeven advijs ende bericht ende datse om de redenen, int selve  
bericht aengeroert, als mede om gelijcke redenen, die voor desen bij  
de Raeden ter Admiraliteijt in Zeelandt, de Staten vande selve  
Provincie, onder anderen, over gelijcke pretensien vande  
bewinthebberden aldaer in substantie sijn voorgedragen geworden, niet  
en conden verstaen, die voorschreven bewinthebberden in haer versouck  
gefondeert te sijn, is gemerekt Uw Hoogh Mogende begeerte is, dat bij  
ons soude werden geexamineert het tegenbericht dat bij de voornoemde  
bewinthebberden op ons gedaene bericht aen Uwe Hoogh Mogende  
overgelvertt is geworden ende dat wij onse, naerder consideratien  
desaengaende, Uwe Hoogh Mogende soude toelaten comen. Soo hebben wij  
Uwe Hoogh Mogende ingevolge mede vant' generaeladvijs vande gemelte  
andere collegien bij desen wel willen verclaren, dat int voorschreven  
contrabericht niet gevonden vert, dat suffisant sij, omme het pretense  
recht vande voornoemde bewinthebberden te stijven, want vooreerst het  
octroy ingesien sijnde, a is meae de reglementen, die naderhant in den  
jaere 1635 conform met voorschreven \_\_\_\_\_ gegeven sijn ende  
sal indeselve niet een letter \_\_\_\_\_ en werden, dat tot het  
casus, dat alhier geventileert \_\_\_\_\_ applicabel wesen  
sal, gelijck dan oock de voornoemde bevwinthebberden haer in dit haer  
contrabericht niet \_\_\_\_\_ te behelpen mit het voorschreven octroy,  
als wel wejende dat hetselve alleen den ingesetenen deser provincien  
ende uyt deselve haeren handel souden willen drijven, concerneert en  
tot dusdanige vreemde ende derselver goederen niet applicabel is, maer  
nemende over sulcx haeren toevlucht tot het laetste regiement vanden  
jaere 1637, sustinerende, dat uyt crachte vant selve, de uytheemse  
niet alleen gehouden sijn aen haer de recognitien, int' voorschreven  
regiement gespecificeert, te betaelen, maer dat boven dien, oock van

derselver coopmanschappen het recht van convoy, dat deselve aent landt schuldich sijn, bij het voorschreven reglement aen haer vergost, soude sijn geworden. Dan hetselve reglement mede wel ingesien sijnde, vertrouwen wij, dat bevonden sal worden, dat hetselve in een verkeerden sin, buyten Uwe Hoogh Mogende meijninghe, wert getorqueert, als niet connende gelooft werden, noch eenige apparentie hebbende, dat Uwe Hoogh Mogende bij resolutien genomen, op vertoogen en geformeerde reglementen vande gemelte Compagnie, aendeselve, bij soodanige resolutien, ongelooflijk meer souden hebben willen geven, dan staets gewijse bij octroy door de gesamentlijke provincien aen deselve is vergost geworden. Ende dat over sulcx, Uwe Hoogh Mogende aende selve Compagnie soude hebben willen schenken het geheele recht vant incomende convoy, dat het landt is competerende, van alle incomende goederen ende ten prouffijten vant' landt bij dusdanige uytheemse, als daerover dese questie valt, van alle tijden is betaelt geworden, soo wanneer sij uyt haere colonien vande Virginias ende Christoffel, respective mit haer gewassen ende andere coopmanschappen hier te lande gecomen sijn, als derwelcker handelinghe, in geen concessie oft inwillinge vande voorschreven compagnie, bestaet geen gemeijnschap mit het octroy vande gemelte compagnie heeft, ende eenwelcker haer \_\_\_\_\_ gerestringeert is, ofte \_\_\_\_\_. Wij sien om wat redenen de voorschreven Jan \_\_\_\_\_ dat Uwe Hoogh Mogende vermogen hebben \_\_\_\_\_ haeren handel drijvende op de plaets d \_\_\_\_\_ Coningen sijn geoctroyeert geworden ha \_\_\_\_\_ te lande comende met de betalinge vande \_\_\_\_\_ Aende Compagnie te belasten, dan aen \_\_\_\_\_ collegien ter Admiraliteijt van wegen het la \_\_\_\_\_ ende Uwe Hoogh Mogende weten, hoe sich daertegens de \_\_\_\_\_ Ambassadeurs van Engelant ende Vranckrijck \_\_\_\_\_ wegen de Engels ende France haer colonias inde \_\_\_\_\_ ende St. Christoffel hebbende, hebben geopposeert \_\_\_\_\_ wat redenen bij deselve daertegens sijn geallegeert. Soo sullen wij hetselve point onberantwoort laeten, en alleenlijk seggen, dat oft schoon Uwe Hoogh Mogende verstaen, uyt de voorschreven vreemdelingen ende die, tot het drijven van haeren handel, noch concessien vande Compagnie, noch iets anders van noode hebben, met soodanigen last van recognitie ten profijt vande Compagnie mit recht te hebben beswaeret, dat daer uyt echter niet en volght, dat aende gemelte Compagnie mit eenen geschonken, ende ingeruymt is geworden het recht vant incomende convoy, dat het landt vande soodanighe der vreemden coederen competeert; ende, door dato, oock vant voorschreven octroy gecompeteert heeft gehad, g-merckt, het een sonder het ander wel can bestaen, ende het een mit het ander geen gemeijnschap is hebbende, sijnde het een een recht, cat den handel competeert over alle goederen, die van buyten werden ingebracht, ende daervan de West Indische Compagnie alleen, bij haer octroy is vergost de immunitteijt voor soo veel, als de goederen schuldich souden sijn, die sij volgens haer octroy na de plaetsen van haer octroy off uyt deselve souden brengen. Het ander, namentlijck de betalinge van recognitie, een last,

daer aen deselve uytheemse haer goederen niet bij het voorschreven der bewinthebberer octroy gehouden sijn, maer daermede Uwe Hoogh Mogende bij haere resolutien om redenen bij de gemelte \_\_\_\_\_ voortgebracht, deselve haere goederen \_\_\_\_\_ profijte vande gemelte compagnie sijn beswaert geworden, oversulcx, dat dese recognitie schoon werdende betaelt aende compagnie, het recht vant inkomende convoy als vooren aent landt betaelt moet werden, als sijnde wel aende compagnie immunitieit ende vrijdom vant voorschreven recht vergost, voor soo veel haer goederen voigens het octroy 't selve soude mogen betreffen, maer niet geschoncken het recht, dat het landt op de goederen vande uytheemse competeerde, ende bij deselve aen het landt betaelt moeste warden. Wat aengaet het exempel, bij de voorschreven bewinthebberer van eenen Jan Webster bijgebracht, behalven, dat exempelen geen wetten maecken, soo is ons oock onbekent, oft hetselve exempel tot dese gelegentheijt applicable sij oft niet; immers dat weten wij, dat de bewinthebberer, deselve Uwe Hoogh Mogende geallegerde resolutie, noyt tegens den voornoemde Jan Webster hebben geexecuteert, apparent om redenen, dat sij weten, hoe ongefondeert haer gesustineerde sij, schoon daer van Uwe Hoogh Mogende resolutien becomen hebben en haer daer neffens bekend, in wat vougen de vreemden haer door tusschen spreekken vna beijde der croonen vant Vranckrijck ende Engellandts Ambassadeuren daer tegens hebben gestelt, gelijk veelvoudige exempelen daer van sijn, en Uwe Hoogh Mogende, buyten twijffel, daarvan oock memorie hebben sullen, om welcke oppositie can te ontgaen, ende met eenen het recht vant landt over den vreemden goederen inteslocken bij de voornoemde bewinthebberer, ende specialijk vande Camer tot Delft een ander practijcque wert gebruyckt, namentlijk, dat omme de soodanighe vreemde aen haer coorde te houden, en derselver clachten te doen cesserer, pretexerende, dat de soodanighe schgeepen, bij haere concessie en uyt kracht van haer octroy, inde limiten vant selve gevaren ende gehandelt soude hebben, haer onderstaen mit deselve en over 't recht van recognitie, en over 't recht vant incomende convoy voor een civile somme te composeren en haer gerechtigeden minder dat des \_\_\_\_\_ over het recht van convoy alle souden hebben, hoe grotelijcx sulcx \_\_\_\_\_ redenen, waer door de voornoemde bewinthebberer Mogende bewogen hebben, om dese vreemde \_\_\_\_\_ betalinge van recognitien te beawaeren \_\_\_\_\_ volgens haer iljgen voorgeven, dusdanighe \_\_\_\_\_ met de vreemden moet schaeden den \_\_\_\_\_ door concessie vande compagnie haer \_\_\_\_\_ drijvende, het volle recht van recognitien \_\_\_\_\_ betaelen moeten, geven wij Uwe Hoogn Mogende be \_\_\_\_\_ op het welcke wij dan vertrouwen, dat bij Uwe Hoogh Mogende soodanich regard genomen sal werden, als de Regelmaticheijt van dese saecke tot conservatie vande voorschreven recht, der incomende convoyen voor 't landt bevonden sal werden te vereijschen, en sulcx doende, dat nagesien sijnde de resliutien die van tijt tot tijt sijn genomen, ende op het te kennen geven vande bewinthebberer der gemelte Compagnie, sonder ver hoor vande geene, die oft voor haer particulier, oft wel

van wegen het landt, daerop hadden gehoort te werden, gealtergeert zijn geworden, deselve naeder teneur vander sliver octroy sullen woroen geredresseert, oft wel sulcx geinterpreteeren, dat daer door het landt geconserveerd blijve, het geen tijde vant voorschreven octroy den lande rakende het voorschreven middel der inkomende convoyen, in sijn geheel behouden onverandert gelaten is geworden. Waarmede etc. Rotterdam desen 25 January 1644.

Hooch Mogende Heeren: Uwe Hooch Mogende missive, dato 5en April, is ons ten behoorlijcken tijt geworden, wij hebben de selve alhoewel aande

vergaderinge vande XIXen geadresseert in onse perticuliere vergaderinge alhier geopent ende met een besondere danbare aengenaemheyt (ten aensien van Uwe Hoog Mogende vaderlijcke, medogende sorchvuldicheeden over de miserabele gemeente in Nieu Nederland) gelesen, mitsgaders de gepresenteerde requeste vande gemelte gemeente aen Uwe Hoog Mogende wel geexamineert. Wij hebben goetgevonden Uwe Hoog Mogende missive op den een ende d' ander tot antwoord toe te voegen, dat het ons gesamentlijk ende yder besonder in het binnenste onses herten smert, den desolaten ende miserablen staet vande arme menschen aldaer te verstaen, te meer ons in sodanigen onvermogentheiden bevinden, dat wij niet alleen de gerequireerde middelen omme die costelijcke colonien voorde West-Indische Compagnia in sodanigen staet te brengen, dat mettertijt de lange verhoopte vruchten daer van eens mochten te gemoet sien, maer oock dat die arme menschen ( de welcke haer vaderlant verlaten hebben, op hoope van aldaer met vrouw ende kinderen eerlijck te sullen connen erneren) de subsidyen tegenwoordig niet connen toesenden, die tot onderhout ende bescherminge van haer leven tegen de barbarische inwoonderen vandie landen ten hoochsten werden vereischt ende wel oordelen connen, bij lanch dilay meer ende meer swaricheeden te verwachten staen, omme welcke soo in gemelte Nieu Nederland, als andere afgeleegen pletsen, daer de Compagnia

ende consequentlijk desen staet, bij sehaersheyr van verscheiden gerequireerde nootwendige provisien, ammonitien, coopmanschappen etc. geen minder periculen te beduchten staen, genootsaect worden Uwe Hoog Mogende reverentelijck te vertoonen, dat de Compagnia in sodanige omvermogentheeden ende discredit te vallen gecoomen is, dat sonder merckelijcke subsidyen vant land niet langer machtich sijn eenige afgelegen plaetsen te versien, noch oock de nootwendige dagelijcse betalingen hier te lande langer te continueren. Versoeckende derhalven seer demoedelijck Uwe Hoog Mogende dese ngelegentheeden in sodanige achtinge believe te nemen als de gemelte ccnstitutie vande Compagnia tot welstant van desen staet ten hoochsten vereischt. Laet doch Hoog Mogende Heeren de goede ende gewillige participanten, die soo grooten schatten tot bevorderinge van desen staets welstant hebben gecontribueert ende tot een combinatie mette Oost-Indische Compagnia albereets noch een provisionele vermogende, vruchtbare resolutie genoomen hebben, niet discourageren, noch moedeloos maecken tot

contributien aen soo heijlsamen werck, als de combinatie deser twee notabele Companien voor deesen staet sijn soude, dertoe het vigoreus vervolgen vande gemelte Compagnia afluandige affairen ende continuatie ten minsten vande degelijxe voorvallende betalingen alhier niet weinich souden vorderen ende met parate subsidie van een millioen ongeveerlijck in goede aensienlijcke ende proffitabele ordere te effectueren is. Gelijk reverentelijck versoucken, dat Uwe Hoog Mogende van onse gecommiteerde die desen Uwe Hoog Mogende sullen overleveren, naerder believe te verstaen ende in hetselve hun voorbrengen gunstich gehoor ende volcomen gelove te geven, waerop de hoochnoodige favorabele resolutie van Uwe Hoog Mogende verwachtende, sullen ondertusschen. Hoog Mogende Heeren, Godt bidden voor den gedurigen welstant van Uwe Hoog Mogende voorspoedige regeringe Uwe Hoog Mogende onderdsmige dienaers, de Bewinthebberen vande West-Indische Comnagnia tot Amsterdam.  
Amsterdam desen 21en April 1644. Jacob Hamel, J. Marcus Devogelaer.

Erentfeste, Wijse, Voorsienige ende Seer Discrete Heeren, Vermeerderinge van Eere, Welvaart ende Voorspoedige Regeringe: Imjn laetsten was per de Heer Venandt in Martio laestleden, waer bij Hare Edele, Erentfeste doenmaels adviseerde mijn voornemen op St. Marten, t'welck soodanigen effect niet en heeft gekregen, als gehoopt hadde, waer toe geen kleyne hinderpael geweest is, t'verlies van mijn rechterbeen door oen grove kogel weghgenomen. Van St. Martyn, naer den 28 dachse belegeringe, trocken naer Curacao. Vernamen aldaer de verlatinge van de Maranhon door gebreck van victulie ende dat de Commandeur Wiltschut met ontrent 450 sielen daer gearriveert was. T'een en 't ander heeft mij mijn pijn veel onlusten ende moeyelijck aengebrocht, ende eyntelijck in een sware sieckte doen vallen, waer van Godt alleen de uitkomste beveel effter verooroaect, die dat hare Edele, Erentfeste in sodanigen form ende stijl niet kan begroeten als gewenscht hadde, twelck Uwe Edele, Erentfeste nae haer gewoonelijcke wijsheijt te lichter sullen excuseeren. Ontrent 100 van de Maranhonse soldaten sijn aen Christoffel wegh gelopen, 50 a 60 hebbe hier gehouden, de reste met den Blauwen Haen versonden nae Nieu Nederlandt tot assistentie van de Heer Directeur Kyft tegens de gerebelleerde wilden. De gesondene victualie tot secours van de Maranhan sijn hier geluckigh gearriveert ter rechter tijt, als wij bij nae door de voorschreven ten einde van de onse geraeckt waren. Den Commandeur Wiltschut vas voornemens die tot hem te trecken en die bulden het fort ende magasijn te ontlosen, om daer mede naer sijn gevalle te disponeren, t'velck vermits de ongelegentheyte van sijn soldaten ende 'tgebreck, dat one over het hooft hinge niet hebbe geconsenteert, maer die met advise van de Rade in onse magasynen ontlost ende hem met sijn volck gespijst nae den staet derselver ende onse geordonneerde rantsoen brief. Door voorschreven ende meer andere onverstandige petitien ende proceduren heeft den gemelte Commandeur veelmaels verscheide onlust ende moeyelijcheden gecauseert, alsoo dat lichtelijck te geloven is, dat hij bij Hare Edele, Erentfeste wel

eenige klachten mochte in brengen, maer ick wil hoopen ende vertrouwen, dat die met discretie sullen aengenomen ende andere officieren advys daerneffens over gehoort werden, also van de boeckhouder Ochuisen, den schipper Gerrit Roelofsen ende Abel Oudens, die Hare Edele, Erentfeste buiten twijfel onpartijdigh bericht sullen doen, niet alleen van dese, maer wel licht van meerder saecken meer, als de Heeren Hooge Raden gelooft ende vertrouwt hadden, doch slijtende hem voor soodanigh als hen gevonden hebbe, sal vermits mijn swackheijd eindigen. Alles int largo te verhalen laet mijn krancheid niet toe, noch oock Hare Edele, Erentfeste patientie, als sijnde in gewigtiger saecken genoegsaem besigh. Hiermede: Erenteste, Wijse, Voorsienige ende Seer Discrete Heeren. Sal Uwe Edele, nae cordiale groetenisse neffens wenschinge geluckige en voorspoedige regeeringe, bevelen in de protextle des alderhoogsten ende ondertusschen verblijve. Onderstondt: Mijn Heeren, Uwe Edele, Erentfeste, Geaffectioneerden Dienaer, en was onderteeckent: Stuivesant. Adij ultimo July 1644 opt Fort Amsterdam, Curacao.

De H.r vander Cappelle thoe Rijssel heeft wederomme de commissarissen aengemaent dat de saecken van Nieu Nederalant by de hant genomen ende affgehandelt mogen werden op dat het onnoosel en ontschuldich (maer gesegt wordt) bloet vande naeturele lantsaeten soo daer is vergooten ende haer Ho.Mo. klagten van sijn voorgekomen mach gestilt en alle disorderen geweert worden.